بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/376
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަޙްމަދު ރިޒާއު، ނައިޓްރޯސް / މ. މަޑުއްވަރި (A119723)
- އިސްތިއުނާފުގެ އަނެއް ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކެނެބިސް ޓްރެފިކްކުރުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
އިސް ފަނޑިޔާރު ޢާތިފް ރިފްޤީ
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ނިމުނު ތާރީޚު: 01 ޛުލްޙިއްޖާ 1443 / 30 ޖޫން 2022

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ނަޒަރުސާނީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 19 ޖުމާދަލްއޫލާ 1440
22 ޖަނަވަރީ 2019

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 693/Cr-C/2016
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ދަޢުވާ: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް
- ހުކުމްކުރި ތާރީޚް: 03 އޮގަސްޓު 2016
- ނިމުނު ތާރީޚް: 25 އޮކްޓޯބަރު 2018

ޖިނާއީ - ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް - [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] - [illegible]
ނަންބަރު: 17/2011 ([illegible] ޤާނޫނު)ގެ 146 ވަނަ މާއްދާ

- **އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]:** މި [illegible] ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ އަދި ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] [illegible].

ތަޢާރުފު:

1. މި މައްސަލައަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 693/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތާމެދު ހިތްހަމަ ނުޖެހިގެން، އަހްމަދު ރިޔާޟުގެ ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ މައްޗަށް ދައުވާކޮށްގެން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް:

2. 09 ޖޫން 2019 ވަނަ ދުވަހުގެ 21:15 އެހާކަންހާއިރު ކ. މާލެ / ހ. [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅޭ އެތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރާކަމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބުނު މަޢުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން އެ ގ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްލާސްޓިކް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޅުގައި 21.4995 ގްރާމް ޑައިއެސިޓައިލްމޯފިން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޅުގައި 21.3124 ގްރާމް ޑައިއެސިޓައިލްމޯފިން، ހަމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 0.1077 ގްރާމް ޑައިއެސިޓައިލްމޯފިން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) ދަޅުގައި 63.2458 ގްރާމް ޑައިއެސިޓައިލްމޯފިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 108 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) އާ [illegible]، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، ދައުލަތުން އަހްމަދު ރިޔާޟުގެ މައްޗަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި

ކެނެބިސް ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ކުރެވިފައެވެ. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 693/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ބެލި އެ މައްސަލައިގައި، އެ ކޯޓުން އަޙްމަދު ރިޔާޒުގެ މައްޗަށް ކެނެބިސް ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ކުށުގެ [illegible] ގޮތުން އަޙްމަދު ރިޔާޒު [illegible] ޖަލަށްލުމާއެކު، 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުމަށް ޙުކުމްކޮށްފައެވެ. މި އަޙްމަދު ރިޔާޒުގެ ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި އެ ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބެލި އިސްތިއުނާފީ މައްސަލައެވެ.

ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުން:

3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 693/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ،

> "[illegible]، [illegible] [illegible]/ [illegible] އަޙްމަދު ރިޔާޒު (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު A077033)ގެ މައްޗަށް ކުރާ ކެނެބިސް ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، އަޙްމަދު ރިޔާޒު، 09 ޖޫން 2016 ވަނަ 21:15 [illegible]، [illegible]/ [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21.4995 ގްރާމް ކެނެބިސް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21.3124 ގްރާމް ކެނެބިސް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 0.1077 ގްރާމް ކެނެބިސް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 03 ([illegible]) [illegible] 63.2458 ގްރާމް ކެނެބިސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާ ތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 108 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ކެނެބިސް ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށް، [illegible] ކަނޑައަޅައި، [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު

17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 108 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާއި ބަލާފައި، އެމާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން، މ.ފަޅުއަރިމާ/ ނަޒީރާސް އަބްދުލް ރިޟާ އުމުރުން ޖަލަށްލުމާއި، -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކޮށް، މިޖޫރިމަނާ ދައްކަވައިސް މިއަދު (25 އޮކްޓޫބަރު 2017)ން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައްކަންވާނެ ނުދައްކައިފި ކަމުގައިވާނަމަ، ނުދައްކާ ޖޫރިމަނާގެ ބަދަލުގައި، މ.ފަޅުއަރިމާ/ ނަޒީރާސް އަބްދުލް ރިޟާ އެއް ދުވަހަށް ޖަލަށްލުމަށް ޙުކުމް ކުރީމެވެ."

މި ފަހަރުންނެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހުކުމްކޮށްފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނިންމުންތަކާއި، އަ ނިންމުންތަކަށް ރިޢާޔަތް ކުރުން:

4. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 693/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރަމުން އަބްދުލް ރިޟާގެ ފަރާތުން 04 (ހަތަރެއް) އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި ގޮތުން އަބްދުލް ރިޟާގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ،

(ހ) ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ، އަބްދުލް ރިޟާގެ މައްޗަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބުނާ ހުކުމަކަށް އަރައިގަތުމުގެ ހުކުމަކަށްއެޅުމުގެ ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތުކުރެވިފައިނުވާ ކަމަށް އަދި މާއްދާގެ ދަށުން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ކަރުދާސް ހުށަހަޅާފައިވާ ނަމަވެސް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާގެ ތެރޭގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ހެކިތަކާއި ދަލީލުތަކާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުން ނިންމެވުމާއި، ފަރާތް ތަކާއި ހުށަހެޅި ހެކިތަކާއި ދަލީލުތަކާ ނުބެލި ނަތީޖާއަށް ގޮސްފައިވާކަމަށް ބުނާ ކަމެއް ނިންމުމަކީ ބޭރު ގޮތުން ފިޔަވަޅުއަޅަންޖެހޭ ދަލީލުތަކާ ދިމާލަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ މާއްދާގައި ބުނާ ކުރުމަށް ރެކޯޑްކޮށްފައިވާ ދަލީލުތަކާ ދިމާ ނުވާކަމެވެ.

(ށ) ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2009/HC-A/212 ޤަޟިއްޔާގައި މަސްއޫލިއްޔަތުއަދާކުރާ ޝަރީޢަތުން އުޖޫރައިގެ ރިޢާޔަތްވާ ދަރަޖައިގެ ހުކުމަކީ ތަކުރާރުވެފައިވާ ސަބަބުތައް އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާގުޅިގެން ދިރާސާ އުޖޫރަތްތަކުގެ އެއްގޮތަށް ހުށަހެޅި ކަމަށް ދެއްކިކަމުގައި، މިރާތުގައި އުޖޫރައިގެ ރިޢާޔަތްވާ ދަރަޖަ މަސްއޫލިއްޔަތު ހުކުމަކީ ހަމަ އެކަމު އެ ކަން ކޮންމެވެސް ވަކިވެފައިވާ ސަބަބު އަދި ޤާނޫނީ ގޮތުން ސާބިތު އުސޫލުން ދެމިހުރެވިދާނެ ގޮތަކަށް ބަލާނުބަލައިގެން ކަމަށް ބައްޕަކުރަން ޤަ ޤާނޫނީ އުސޫލުން ޤާނޫނީ ހަމަތައް ވަކިކޮށް ދެއްކުމަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ދަލީލުތަކުން ބެންޏާފައިވާ، މި މައްސަލައިގައި ހ. ފެންވިހާގެ ފަރާތުން މަސްއޫލިއްޔަތުއަދާކުރި މުދަލުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ވަކިވުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތާއި ދެކޮޅަށް މުދަލުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު މުދަލާއި ހަވާލުވެފައިވާ، މުދަލުގެ މުއްދަތު އަދި ހ. ފެންވިހާގެ ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާ ނިންމުމުގައި، އެއްބަސްވުން ޤާނޫނީ މަސްއޫލިއްޔަތު ދެކޮޅުގައި ޤަބޫލުކުރަނީ، ކޯޓުތަކުގައި ހުށަހަޅާ އަދާކުރިކަން ހުކުމް ބަލައިދެވުނު ގޮތަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ މުދަލުގެ މުއްދަތު އުޖޫރަ ވަކިކޮށް ދެއްކި ވަކި ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ކަމަށާއި، އަދި ގޮތަކަށް ބުނެ ދަޢުވާގެ މައްސަލަ އަދާކުރުމަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅި އަދި ނުކުތާގައި ކަމަށް ދަލީލުތަކުން ދެކޮ ކަމަށެވެ.

(ނ) ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ، މައްސަލައިގައި ފެންނަ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ޙައްޤު ޙައްޤު ކަމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2016/HC-A/451 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް އަދި ޙައްޤު ޙައްޤު ކަމަށްޓަކައި ފުރިހަމަ ނުވާކަން ސާބިތުވެފައިވާ ފަރާތްތަކުން ކަޑަޢަލާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލަކީ ސާބިތުވެގެން ޤާނޫނީ މައްސަލައިގެ ހުކުމް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ދަލީލުތަކުން ބެންޏާފައިވާ، ސިވިލް ކޯޓުގައި އަދި ހިލޭގެ ފައިސާ ޙައްޤު ޙައްޤު ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު އަސާސީއާ ޚިލާފުވާކަމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބިނާކޮށްފައިވާ މި މަސްއަލައިގައި މިކަމުގެ އިއްޒަތްތެރިކަމާ ސާބިތު ޤާނޫނީ

ކަމަށް ދައުލަތުން ނުދެކޭ ކަމަށެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުން ފާހަގަކުރާ ކަމަށެވެ.

(ނ) [illegible] އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ، [illegible] [illegible] މައްސަލައާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2014/HC-A/323 [illegible] 2014/HC-A/323 [illegible] ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ބަލައިލުން [illegible] [illegible]

5. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 51 ވަނަ [illegible] (ހ) [illegible]

ޝަރީޢަތުގެ ސަރަޙައްދުން ސާބިތުވެފައެވެ. އަހްމަދު ރިޔާޟް ބުނެފައިވާތީ، އޭނާގެ މައްޗަށް މި ކުށް ސާބިތުކޮށްދެވިފައިވާ، އެ ޖިނާއީ ގޮތުގެ މަތިން ނުކުރެވޭނެތީއެވެ. އަހްމަދު ރިޔާޟްގެ މައްޗަށް މި ކުށް ސާބިތުކޮށްދެވިފައިވާ، އެ އަދުލުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދޮގުކުރެވިފައި، އެ މައްސަލައިގައި ހަނދާންނުވާ ވަޒަންކުރެވިފައިވާ ހެކިން ވަޒަންކުރެވޭ ދޮގުކުރެވޭ ހެކިތަކަކީ ބަލައިނުގަނެވޭނެ ހެކިތަކެއް ނޫންކަމަށެވެ. މިކަން ދެކުމުގެ ކުރީން އަހްމަދު ރިޔާޟް މި މައްސަލައިގައި ދިފާޢުގައި ހެކިން ދެއްވުމުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކުގެ ފަރާތުން ބަލާއިރު ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތް ފާސްކުރެވެއެވެ. އެހެން ވަޒަންކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ ތެރޭގައި ފާހަގަކުރެވޭ ކަމަކީ، އެ ނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލު ދެވިފައިވާ ގޮތެވެ.

ނިންމުން

6. އަހްމަދު ރިޔާޟް ހުށަހަޅާފައިވާ ދެވަނަ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާއަކީ ދެހެކިވެރިން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެކެވެ. އަހްމަދު ރިޔާޟް ބުނެފައިވާ ގޮތުން، އަހްމަދު ރިޔާޟް ދިޔައީ ކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް މަސައްކަތްކުރަމުންނެވެ. މުޤައްރަރު ފެނިފައިވާ މަސައްކަތްތަކެއް ކަމަށެވެ. އަދި މުޤައްރަރު ފެނިފައި އެއްވެސް ހެކިކަން ދޭހަވާކަމެވެ. މި ނުކުތާ އަހްމަދު ރިޔާޟް ބަޔާންކުރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ބައެއް ނިޔާތަކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ޖަލްސާގެ ގޮތުގައި ސްޓޭޓް ވ. އިބްރާހީމް ނާފިޒު [2012][1] އެމް ހައިކޯޓު ފާސްކޮށްފައެވެ. އެ ފާސްކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ދެހެކިވެރިން ގެންގޮސް ކަމުގެ ނިންމުން ފާސްކޮށްފައެވެ. އެ ފާސްކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2012/SC-A/23 ފާސްކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ފާސްކޮށްފައެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބައެއް ނިންމާފައިވާ މި ފާސްކުރުމުގެ ހުކުމް ބަޔާނުގެ ފަސްވަނަ ފާސްކުރެވުނު ގަވާއިދުގެ 31 ވަނަ ނަންބަރާއި، މިހެންގެ ނިޔާތަކުން ފެނެއެވެ.

---

[1] 2009/HC-A/212

މަސްތުވާތަކެއްޗާ [illegible] އެހެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. އެ [illegible] [illegible]

"[illegible] [illegible] ޖިނާއީ ޤާނޫނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] މަސްތުވާތަކެއްޗަކީ އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

7. ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 146 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވަނީ،

"އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުންނަށް އެނގިގެން، އެމީހުންގެ ރުހުމާއެކު، އޭގެތެރެއިން ވަކި މީހެއްގެ އަތުގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރެއްޖެނަމަ، އެއިން ކޮންމެ މީހެއްގެ އަތުގައިވެސް ވަކިވަކިން މަސްތުވާތަކެތި އެ އަދަދަށް ހުރި ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

8. އަހްމަދު ރިފާއު ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރިން މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ ތަކެތި ފެނިފައިވަނީ ތިން ތަނަކުންނެވެ. އެއީ:

(ހ) އެ ކޮޓަރީގައި ހުރި މޭޒެއްގެ މަތީގައި ހުރި ޕްލާސްޓިކް ފޮށްޓެއްގެ ތެރެއިން ފެނުނު އެއް ދަޅު؛

(ށ) އެ ކޮޓަރީގައި ހުރި އެހެން މޭޒެއްގެ [illegible] [illegible] ތެރެއިން ފެނުނު އެއް ދަޅާއި [illegible] [illegible]

(ނ) އެނދު ދަށުން ފެނުނު ތިން ދަޅު

މިއެވެ. އެހެންކަމުން އަހްމަދު ރިފާއު ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރީގެ އެކި ތަންތަނުން މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ ތަކެތި ފެނިފައިވެއެވެ.

9. އަހްމަދު ރިފާއު ހައްޔަރުކުރުމަށް ފުލުހުން އަހްމަދު ރިފާއު [illegible] [illegible] އަށް 21 ޖޫން 2016 ގައި ދިޔައިރު [illegible] [illegible] [illegible]

"އަޅުގަނޑު ދިރިއުޅޭ [illegible] ކޮޓަރިން [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ ތަކެއްޗަކީ އަޅުގަނޑުގެ ތަކެއްޗެއް ނޫނެވެ. އަދި އެއީ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

10. މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން އަޙްމަދު ރިފާއުގެ [illegible] [illegible] [illegible]ފައިވެއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] ތަކެތި [illegible] [illegible][2] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible])[3] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

11. މުޙައްމަދު މުރުޝިދު އަދި މި [illegible] އަޙްމަދު ރިފާއު [illegible] [illegible] [illegible]. މުޙައްމަދު މުރުޝިދުގެ [illegible] އަޙްމަދު ރިފާއު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

12. މި މައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު މުރުޝިދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މުޙައްމަދު މުރުޝިދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މުޙައްމަދު މުރުޝިދު އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މުޙައްމަދު މުރުޝިދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު މުރުޝިދު [illegible]،

---

[2] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު: K(e)/UR/2016/1772 (15 ޖޫން 2016) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[3] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު: K(e)/DR/2016/1500 (22 ޖޫން 2016) އަދި ނަންބަރު: K(e)/DR/2016/1487 (21 ޖޫން 2016) [illegible] [illegible] [illegible].

".... އަޅުގަނޑު [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible].

[illegible] ...." [illegible].

13. މުޙައްމަދު [illegible] އާއި އަޙްމަދު [illegible]

14. [illegible]

އުފެއްދިކަމަށްވިއަސް، [illegible] ދިފާޢު ޗެއިން އޮފް ކަސްޓަޑީއާ ގުޅޭގޮތުން ދަށު ކޯޓުގައި ސުވާލު އުފައްދާފައިނުވެއެވެ. [illegible] ދިފާޢު އެ ސުވާލު އުފައްދާފައި ނުވާތީ، މި ނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން ދަށު ކޯޓުގައި ބަހުސްކުރެވި ގޮތެއް ނިންމާފައެއް ނުވެއެވެ. ދެން އުފެދިގެންދާ ސުވާލަކީ ދަށުކޯޓުގައި ނަގާފައި ނުވާ ދިފާޢީ އައު ނުކުތާއެއް އިސްތިއުނާފީ މި މަރުޙަލާގައި ނެގިދާނެތޯއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ހައިކޯޓުން މައްސަލަ ބެލުމުގެ އުސޫލު ބަޔާންކުރަމުން އެ ޤާނޫނުގައި ލިޔެފައިވަނީ،

> "ހައިކޯޓުން މައްސަލަތައް ބަލާނީ ދަށު ކޯޓުގައި ހުށަހެޅި ހެކިތަކާއި ދިފާޢުތަކަކީ އަސްލުތަކުގައި ބަލައިގެންނެވެ."

މިފަދައިންނެވެ. އަދި މި މާއްދާއިން ދީފައިވާ އިސްތިސްނާއަކީ ދަށު ކޯޓުގައި ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިފައިނުވާ ހެކި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތެވެ.

15. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލައި ނިންމާފައިވާ [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [2020][4] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޙުކުމުގެ 24 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 30 ވަނަ ނަންބަރާ ހަމައަށް ދަށު ކޯޓުގައި ފާހަގަކުރެވިފައިނުވާ ކަންކަން އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible]. އެ [illegible] [illegible] ނަންބަރު ދަށު ކޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިނުވާ ނުކުތާތަކެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ފާހަގަކުރުމުން އެ ކޯޓުން އެ ނުކުތާތައް

---

[4] 2014/SC-A/41

ބަލައިގެންފައެއް ނުވެއެވެ. އެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ އެ ނިންމުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

16. ވީމާ، އަޙްމަދު ރިޔާޟުގެ ފަރާތުން [illegible] އޮތް ކަސްޓަޑީއާ ގުޅޭގޮތުން އުފައްދާފައިވާ [illegible] [illegible] ކޯޓުގައި އުފެއްދުމުގެ ފުރުސަތު އޮތް އުފައްދާފައިވާ [illegible]، [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި ހައިކޯޓުން [illegible] [illegible] ނުދެކެމެވެ.

17. އަޙްމަދު ރިޔާޟުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] ނުކުތާ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބަލައި ނިންމާފައިވާ އިބްރާހީމް [illegible] ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [2015][5] [illegible] [illegible]. އެ [illegible] އަޙްމަދު ރިޔާޟު [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] ޔޫ.އެން.ސީ.އާރު.ސީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެ [illegible] ޔޫ.އެން.ސީ.އާރު.ސީން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެ [illegible] [illegible] [illegible][6] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި [illegible]

---

[5] 2014/HC-A/323

[6] [illegible] 3 [illegible] (ހ) [illegible]

ހުށަހަޅާފައިވާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙްލީލު ރިޕޯޓުތަކުގައި[7] މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާވަތާއި މަސްތުވާތަކެތި އެކުލެވިގެންވާ ނިސްބަތް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. ވީމާ، މި މައްސަލައިގައި ހޯދާފައިވާ މަސްތުވާތަކެތި ތަޙްލީލުކޮށްފައިވަނީ ގޯސްކޮށްކަމަށް ނުދެކެއެވެ.

18. ރިޢާޔަތާއި ހެއްކާ ގުޅޭގޮތުން އަޙްމަދު ރިޔާޒު ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ދެވަނަ ނުކުތާއި ތިންވަނަ ނުކުތާއާއި ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަށް ޖަވާބު ދެވިފައިވާތީ، ދެން މި ބަލާލަނީ އަޙްމަދު ރިޔާޒު ހުށަހަޅާފައިވާ ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއެވެ. އަޙްމަދު ރިޔާޒު ހުށަހަޅާފައިވާ ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ބިނާކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށެވެ. އެ މާއްދާގައި ކުށެއް ކުރިކަމުގެ ތުހުމަތު [illegible] ... 21.4995 [illegible] ... 21.3124 [illegible] ... 0.1077 [illegible] ... 63.2458 [illegible]

---

[7] [illegible] ނަންބަރު: K(e)/DR/2016/1500 (22 ޖޫން 2016) އަދި ނަންބަރު: K(e)/DR/2016/1487 (21 ޖޫން 2016) މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙްލީލު ރިޕޯޓް.

ދަށުގައި ހުރި ކޮޓަރިއެކެވެ. އަޙްމަދު ރިޟާއުގެ [illegible] [illegible] އެ ކޮޓަރިން ފެނުނު ތަކެތީގެ [illegible] އަޙްމަދު ރިޟާއު ބޭނުންކޮށްފައިވާކަމަށް އެނގެއެވެ. އަދި އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ރިޟާއު ބަންދުގައި [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަހުން [illegible]، މި ރިޕޯޓުގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 13 ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

19. އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް [illegible] ހުކުމުން މި ދައުވާ އަޙްމަދު ރިޟާއުގެ މައްޗަށް [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ [illegible] ދެކެމެވެ.

- **ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާގެ ރައުޔު:**

20. މި މައްސަލައިގައި އިސްފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.

- **ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔު:**

21. މި މައްސަލައިގައި އިސްފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމުން، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 693/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭކަމަށް ސާބިތު އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބުތަކެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

ފަނޑިޔާރު ހާތިފް ހިލްމީ
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް